

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

71 ~~XX. XXXVII~~

EX ARTICULO AUGUSTANÆ CONFESSIO-
NIS
SECUNDO,
De

PECCATO ORIGINIS
Bigam Quæstionum Theologic
CARUM, CALVINIANIS OPPOSITAM,
SUB PRÆSIDIO
VIRI

Plurimum Reverendi, Magnifici, atq; Amplissimi

DN. JOHANNIS DEUTSCHMANNI

SS. Theol. Doctoris, & ejusdem Facultatis in Celeberrima
ad Albim Profess: Publ: Celeberrimi, ut & Electora-
lium Alumnorum Ephorigravissimi,

*Domini sui, Patroni, & Præceptoris filiali cultu
colendisimi,*

Publicæ ventilationi subjicit

M. JOHANNES SCHEDIUS

Torgensis,

ad diem IX. Septe: 1669.

horis locoq; consuetis

Imprimebat Michaël Meyer.

18

EX ARTICULO AUGUSTINAE CONFESSIOHIS
SECUNDO,

PECCATO ORIGINIS

Bigamii Questionum Theologicarum

GARIBI, CALVINIANAE ORATIONIS

SUB PRÆDICO

LIB. I.

Plinius Rex...

Dr. Johann...

22. Theol. Doct. ...

ad Albin...

Domine...

collegium...

Publice...

M. JOHANNES SCHEDELIS

Torgensis

ad diem 15. Sept. 1669

hanc locum...

Impressit Michael Meyer

Impressit Michael Meyer

Ex semine autem & corruptibili materia fiat utiq; necesse est, si per traducē oritur. Cum enim anima actu in semine non sit, ex potentia ejo educatur oportet, adeoq; corruptibilis fuerit. Recte ergo dicitur, à Deo ex nihilo creari. Nobis hac vice cum Maccovio res erit, qui in LL. CC. p. 240. seqq. multis hanc negativam stabilire satagit.

3. Statum questionis ita format D. Maccovius: An anima nostra eodem modo, quo anima Adami è nihilo creata, inspiretur, an verò ex semine parentum, seu traduce propagetur? queritur: Nos statuimus, animam rationalem infundi in Embryonem, non quidem θυγαθην ἐκ σπέρματος, ut vult Aristot. l. 2. de Generat. Animal. cap. 3. sed putamus, ab ipso DEO in ipso fetu & humani corporis rudimento formari. De quo statu duo monenda veniunt (1) quod creationis assertores magis ad rem ipsam creationis, quam ad modum singularem creationis anime Adami respiciant, cum tamen hic Maccovius identitatem modi videatur urgere, quod eodem modo, quo anima Adami è nihilo creata, hodie inspiretur, de quo tamen ipsimet inter se nō consentiunt. (2) Quod ex semine propagari, & ex traduce propagari, juxta nostram orthodoxam sententiā, σπρωγόμεως non dicantur, quæ tamen h. l. D. Maccovius pro synonymis venditat. Nam licet nonnulli doceant, quod vel ex semine, vel ex potentia materia, rationalis anima traducatur, tamen ea non est orthodoxorum sententia, utpote qui vel solum traducem, sine specificatione modi, communiter asserunt, cum non adeo facile definiri queat, quomodo spiritus, vel anima spiritualis, generari queat, vel traductionem ab anima parentum fieri statuunt, cum spiritus ab Efficiente quidem generetur, sed ex materia non fiat, vel traductionem in semine, vel cum semine fieri consententur, non autem ex semine fieri concedere volunt. Videat ergo Maccovius, quo jure simpliciter hæc pro synonymis venditet, & nobis opponat.

4. Probat verò suam sententiam (1) Quia DEUS Pater spirituum dicitur. Moses certe Num. XXVII. 16. DEUM sic affatur: Jehova, DEUS Spirituum omnis carnis, sibi dispiciat virum, quem catui preficiat. Et Apostolus Heb. XII. 9. sic inquit, corporum nostrorum Patres habuimus castigatores, & eos reveriti sumus:

mg: annon multo magis subjiciemur Patri Spirituum. & vivem?
Non temere est, quod DEus peculiari elogio nuncupatur Pater
Spirituum, ut opponatur Patribus carnis. Nam si anima
esset ex traduce, iidem, qui sunt Patres carnis, essent quoque
Patres Spirituum. Nec DEus hoc titulo à Patribus carnis di-
stingveretur, si proinde utrobique ageret, nec aliter animas for-
maret, quam corpora. Resp. (1) Sicut Jehova, vel DEus, dicitur
DEus Spirituum omnis carnis, in locis citatis, ita pariter DEus uni-
versa carnis Jerem. XXXII. 27. disertis verbis dicitur: quemadmo-
dum autem inde colligere non licet, quod DEus hodie carnem o-
mnem immediate producat, ita pariter D. Maccovius colligere nec
debet, nec potest, quod DEus immediate hodie Spiritum omnem
creet ac inspiret. (2) Si sola citata, vel alia planius evolvimus, &
rectius conferimus, idem creationis, vel conservationis opus in illis
*DEO tribuitur. Num. XVI. 22. dicitur: אֱלֹהֵי הַרוּחֹת
אֵלֵינוּ דְּבַשָׁרָה DEus, Deus spirituum universae carnis vir unus peccabit,
& super omnem caetum iraserverebis. Num. XXVII. 16. יהוה אֱלֹהֵינוּ
יהוה דְּבַשָׁרָה Jehova DEus spirituum omnis carnis, dispiciat
virum super populum. Jerem. XXXII. 27. ipse Dominus loquitur,
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּל־בָּשָׂרָה Ego Dominus DEus universae
carni, numquid à me occultabitur omne verbum? Ex quibus appa-
ret, quod vel primae creationis, vel ortae conservationis, ad Deum,
ceu Patrem referatur, & ipsa res exprimat, modus autem non
definiatur. (3) Dicta loquuntur de Deo vel Patre, non quoad
immediatam productionem, utpote cujus nulla fit mentio, sed de
vera productione, quae DEO, tanquam causa prima, rectissime tribu-
itur. (4) Si Maccovius ita simpliciter Spiritum omnis carnis ad Deum,
ceu Patrem immediatum, referre vellet, non tantum immediata
creatio rationalium, sed etiam aliarum animarum statuenda foret,
cum DEus spiritus carnis non humana, sed universae dicatur: at
quod DEus immediatè quoque brutorum animas, vel etiam vege-
tabilium corporum, creet, illud haec Patroni creationis asse-
re nondum sunt ausi. (5) Si textum accuratius inspicimus, & ma-
teriam substratam, ut & intentionem dicentis, & explicationem or-
aculi divini, vel alia, respicimus, non obscure colligere, licet, quod*

hic loci non tam de spiritu naturali, quam supernaturali sit sermo. Num. XI. 14. seq. legimus, quod Moses, virorum afflictissimus, diutius onus regiminis, murmura populi, vel alia infinita incommoda, solus sustinere non potuerit, ideo precibus desiderium suum Domino proposuerit; *Non possum solus sustinere omnem hunc populum, quia gravior est mihi: si sic tecum agis, obsecro, ut interficias me, si invenigratiam in oculis tuis, ne tantis afficiar malis.* Et dixit Dominus (nim. Spirituum) ad Mosen: *Congrega mihi septuaginta viros de senibus Israel, quos tu nosti, quod primates populi sint ac preserti, & duces eos ad ostium tabernaculi fœderis, faciesq; ibi stare tecum, ut descendam, & loquar tibi, & auferam DE SPIRITU TUO, tradamq; eis, ut sustentent tecum onus populi, & non tu solus graveris &c:* Confer. v. 24. 25. 26. 28. 29. ubi certe Seniores spirituum multiplicem acceperunt, & universum populum gubernarunt. Sic igitur cum Moses Domini mandatum accepisset de morte sua Num. XXVII. 12. 13. sollicitusq; de Successore esset, sibiq; in memoriam revocaret, quomodo superius universo populo DEus per Spirituum distributionem perspexisset, in hac fide plenissima verba voluit erumpere: *Provideat Dominus DEus Spirituum omnis carnis, Virum, qui sit super multitudinem hanc, & possit exire & intrare ante eos, & educere eos, vel introducere, ne sit populus Domini, sicut oves absq; pastore:* statim responsum divinum accepit: *Tolle Josue, Filium Nun, Virum in quo est SPIRITUS DEI, & pone manum tuam super eam &c:* hic enim sufficere poterit suo Spiritu universa multitudini, & præesse Senioribus omnib; , qui Spiritu DEI repleti, tecum multitudinem hanc gubernarunt. Hac certe ratione nihil in h. l. patrocini Maccovius inveniret. (6) Locum Heb. XII. 9. multi per bendiadyn exponunt Patri spirituum, i. e. Patri spirituali. (7) Posito, quod h. l. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ sit attendendum, tamē DEus spirituum Pater appellaretur, tum respectu bonorum angelorum, tum respectu malorum angelorum, quoad essentialem eorum productionem & conservationem, tum respectu nostrarum animarum, tum respectu spirituum naturalium reliquorum: quemadmodum autem de reliquis dici nequit, quod eorum sit Pater, respectu modernæ creationis, ita nec de nostris animabus asserendum, cum primis quia simpliciter Pater, non autem Pater, vel autor immediatus appellatur.

5. (II) *Ex Eccles. XII. 9. qui dicit, corpus quidem solvi in pul-
verem, Spiritum verò redire ad DEum, qui dedit illum, quod sa-
ne parum apposite diceretur, si DEUS non aliter daret Spiritum,
quam corpus: profecto ista voce reditionis anima ad DEum,
Salomo innuit animam à DEO esse profectam, & eo redire, un-
de habet originem, quod sane de corpore dici non potest. R. (I)
Quod Salomon non ad modernam propagationem, sed ad primam
creationem respiciat, totus contextus aperte satis indicat: Sic enim
integer locus habet: *Revertatur pulvis in terram, unde erat, & Spi-
ritus redeat ad DEum, qui dedit illum.* Jam hodie corpora non fi-
unt è terra, sed potius juxta Calvinianos ipsos, à parentibus, vel è
carne, seu corporibus parentum deducuntur, olim verò tempore
primæ creationis sic corpus de terra pulvere formatum est *Gen. II.
7.* & sic etiam anima fuit inspirata Adamo, & quidem immediate,
quod facile largimur: sed hac ratione status controversie non at-
tenditur. (2) DEUS Spiritum dedisse dicitur, non per novam crea-
tionem, sed per consuetam generationem, non per immediatam pro-
ductionem, sed per mediatam operationem, non per celestem infusio-
nem: sed per naturalem parentum propagationem, non per quoti-
dianam formationem, sed per primam omnipotentem benedictionem,
& sapientem ordinis constituti conservationem. (3) DEUS omnino
non eodem modo dat animam, quo corpus, quod facile concedi-
mus, quia tum *modus operandi*, tum *causæ secundæ status*, tum *ipse-
met effectus*, diversitatem aliquam innuere videntur, non tamen
inde sequitur, quod DEUS *immediatè* creet animas, vel quod in
immediatæ creatione modi diversitas consistat. (4) notum est, quod
apud DEum temporis differentia non sit, quod ergo fecit in pri-
ma creatione, dum Adamo spiritum dedit, illud etiam hoc tem-
pore dedisse dicitur, propter identitatem humanæ naturæ, non
autem inde creatio quædam immediata colligenda.*

6. (III) *Quia eidem sententiæ fidem adstruit conceptio Chri-
sti in matris utero; cum enim secundum carnem non habuerit
Patrem, planum est ejusdem animam immediate à DEO crea-
tam. Quod si, ut sit de stirpe Adami, necesse est habere ani-
mam traductam per paternum semen, Christus non poterit Fi-*

lius *Adami, nec Davidis appellari.* R. (1) Eadem ratione quis colligere posset, *Christi carnem* etiam *immediatè* creatam: quemadmodum autem hoc *Calviniani* nondum hactenus asserere voluerunt, ita nec de *anima* tale quid colligere firmiter poterunt. (2) *Exemplum Christi* singulare, supernaturale & extraordinarium, vel miraculosum, quod nihil præjudicii communi naturæ regulæ potest asserere, quia de causa nec rigorosius urgeri potest. (3) *Nulla consequentia*, Christus secundum carnem non habuit Patrem, Ergo anima ejus *immediatè* creata fuit: nam dantur alii modi Deo possibiles, non autem statim determinate modus creationis est definiendus: nam *Eva* peculiariter formata fuit de *costa Adami animata*, non autem *nova creatione animæ* opus fuit: sic etiam *corpus Christi* formatum ex *massa*, vel *carne animata*: cur igitur *nova creatione animæ* hic opus fuisset? (4) omnino verum est, si Christus non habuit animam traductam ab *Adamo*, vel *Davide*, non potest vel *Adami*, vel *Davidis* Filius appellari: sicut enim ad filiationem traductio *corporis*, sic etiam traductio *animæ* requiritur, quia totus homo *Filius* appellatur: absq; anima verò filius esse nequit. (5) Hinc potius invertimus argumentum. Si non habet animam ab *Adamo*, vel à *Davide*, non potest Filius *Adami*, vel *Davidis* appellari; imò sic nec *virginis* Filius appellandus erit, sed potius *DEI* dicetur, sicut *Luc. III. 38.* dicitur de *Adamo* propter *immediatam creationem*, qui erat *DEI*.

7. (IV) *Quia neutiq;am homo idcirco dicendus est non generare hominem, etsi animam ejus non generet, nec educatur anima de potentia feminis. Satis enim est ad generationem hominis, quod generans, etiam si non dat substantiã, dat tamen subsistentiam personæ, & non tantum supeditat materiam fetus, sed insuper suggerit dispositiones & aptitudines ad recipiendam formam, per quam homo existit. Nam cum, teste scriptura, Virgo Maria sit mater Christi, quantumvis Spiritus Sancti vis extraordinaria conceptionem perfecerit, quis dubitet affirmare, hominem vulgo generare hominem, quando modis ordinariis & legibus natura omnia geruntur.* R. (1) *Qualis homo est sine anima, talis etiam est generatio hominis sine anima: jam autem homo sine anima non homo, sic etiam generatio hominis sine anima est generatio Non-hominis, & sic Calviniani homines erunt non-homines.*

(2)

(2) *Eductio animarum de potentia seminis* nullum cum orthodoxa sententia commercium habet, nos enim *generationem propagati- onem, vel translationem* animæ statuim, *eductionem animæ de potentia seminis* rejicimus. (3) *Generare hominem, & non dare substan- tiam hominis*, infert contradictionem, quia *homo* nihil aliud est, quam *substantia hominis*, adeoq; non dare substantiam homi- nis, vel *non generare substantiam hominis*, nihil aliud est quam *generare non hominem*. (4) In humanis aliud est *substantia hominis*, aliud *subsistentia hominis*, quia juxta *Calvinianos* etiam subsistentia humana potest abesse à substantia hominis, quod ex- emplum humanæ Christi naturæ demonstrat, quæ perfecta sub- stantia hominis, nec tamen, ullam subsistentiam humanam, vel propriam possidet, sed in subsistentia *τῆς λόγῃ* subsistit: & falsum est, quod hominem magis ex *subsistentia*, quam ex *substantia* æsti- mare possimus, cum non *subsistentia*, sed *substantia* ex partibus essentialibus constituatur. (5) Non sufficit ad generationem ho- minis *materia suppeditatio*, vel *dispositionum quarundam suggestio*, sed potius requiritur ipsius *essentia generatio*, quæ constat ex *mate- ria & forma*, adeoq; sic utraq; pars communicatur, quando totus homo generatur. (6) *Maria mater Christi* nuncupatur, quia *to- tam substantiam* ex *Maria DEI Filius* assumpsit, non tantum rati- one *materia*, neq; tantum ratione *dispositionum* mater est, sed re- spectu *totius Filii*, quia *Filium* concepit & peperit *Esa. VII. 14. Luc. I. 35. Filius* autem non est *materia hominis* multo minus *di- spositiones materiae Filii* nomine venire possunt, sed *homo to- tus*, anima rationali & humano corpore constans, *Filius* appel- latur. (7) *Spiritus Sanctus* non *ὕλιωσ*, sed *διημιεργικῶσ*, non *essen- tialiter*, sed *efficienter*, non *intrinsece constituendo*, sed *extrinse- cus formando, vel operando*, Christi conceptionem perfecit.

8. Idem *D. Maccovius Colleg. de stat. prim. hominis ante lapsū* plura fundamenta suppeditare conatur, pro stabilienda sua sen- tentia, quæ productis etiam adjiciemus. Probat igitur (1) *ex Esa. LVII. Spiritus à facie mea inducet hominem, & animas ego facio.* Resp. (1) si contextum conferimus, potius est *Evangelica* quæ- dam *promissio*, quam *historica* de *creatione animarum* testificatio: sic enim integra verba legunt: *Non in sempiternum litigabo, nec usq; ad finem irascar, quia Spiritus à facie mea egredietur, & status ego faciam.* *Osiander* addit: *Est promissio de Spiritu Sancto, in die*
Pento-

*Pentecostes mittendo. Luth. Es sol von meinem Angesichte ein Geist weben/und Ich wil Odem machen Glos. marg. Ich wil die Be-
 erüben erquickens/ daß sie wiederumb einen frischen Muth haben
 sollen. (2) Alii cum nonnullis Rabb. locum de resurrectione mor-
 tuorum explicant. R. David. in lib. radic. Quia Spiritus egredietur
 à facie mea, quia operiet hominem, induetq³ illum. Et indi-
 cat hoc resurrectionem mortuorum: quia spiritus, quam-
 quam est intrinsecus, tegit tamen operitq³ illum. Quippe
 absq³ illo instar lapidis est. (3) Hebr. est præter. וַיִּשְׁפָּר feci, qua
 ratione respectus ad primam creationem innuitur, si de creatione
 anime, locus exponitur (4) si quis locum de productione moder-
 na spiritus exponit, verba secundum substratam materiam intel-
 ligenda veniunt, nimirum non de extraordinaria, sed ordinaria,
 non immediata, sed mediata, non supernaturali, sed naturali
 productione.*

9. (VI.) *Ex Zach. XII. 1. Dixit Jehova, extendens ca-
 los, & fundans terram, & formans Spiritum in interiori ejus.*
 Resp. (1) si reliqua membra prophetici testimonii conferimus,
 de prima creatione, non de quotidiana operatione DEI sermo fi-
 eri dicitur: nam in prima creatione. (a) *extendit cælum Gen. I. 7.*
 (b) *fundavit terram v. 9.* (c) *fixit Spiritum hominis c. II. 7.* unde si
 fontes consulimus, apud Zachariam רוּחַ appellatur, quæ radix
 etiam in prima hominis creatione reperitur *Gen. II. 7.* (2) Et hinc
 etiam DEUS dicitur, *formans Spiritum* וַיִּשְׁפָּר *Adam, vel unius ho-*
minis, non in plurali hominum, cum unius saltem hominis spiri-
ritum immediate formarit, reliquorum generationem sua bene-
ditione Gen. I. 18. promoverit. (3) posito. quod de quotidiana pro-
ductione locus explicari queat, tamen absolute tantum appellatur,
formans Spiritum hominis, non autem immediate formans nuncu-
patur: à formatione Spiritus autem non licet ad immediatam for-
mationem argumentari.

10. (VII) *Ex Psal. XXXV. 15. Formavit sigillatim corda
 eorum.* Resp. (1) hic locus in *Psal. XXXV. 15.* non comparet.
 (2) loquitur de *cordibus*, non de *animabus*: cor autem ad mem-
 bra corporis pertinet, non autem essentiam animæ infert. à (2)
 forma

formatione non licet ad immediatam formationem, vel etiam creationem argumentari.

11. (II) Ex Num. XXVII. 16. Heb. XII. 9. Eccles. XII. 9. Sed ad hæc loca superius est responsum: hic igitur actum agere nolumus.

12. (IX) Ex Evæ creatione, quia exemplum habemus in creatione femine, quæ facta est sine traductione animæ viri. Deus ad unitatem speciei non judicavit, necesse esse unam animam ab altera promanare. Resp. (1) Ex Evæ exemplo potius contrarium colligitur, quia creata fuit ex costa animata, non inanimata, vel mortua, quæ de causa nec nova inspiratione rationalis animæ fuit opus, utpote de quæ silentium altum apud Mosén in descriptione creationis Evæ reperitur. Aut igitur Evæ de novo creatam, vel inspiratam animam, vel ipsam Adami animam, vel animam ex ejus anima traductam, vel accensam accepit: non de novo creatam, quia Mosés hujus nobilissimæ creationis citra dubium mentionem fecisset, & cum aliàs scrupulosè singula circa formationem Evæ notaverit, & ipsas quoque circumstantias adduxerit, creationem animæ nullatenus neglexisset, si de novo quædam anima creata fuisset: nec animam Adami suscepit, quia sic Adam animatus non mansisset: manet igitur quod animæ traductio sit statuenda. Hinc. (2) negamus quod Evæ creatio facta sit sine traductione. Agnoverunt hoc jam olim veteris Ecclesiæ Doctores, teste August, lib. 1. de Orig. anim. c. 17. Illi, qui propagationem asserunt animarum, hinc se putant invictius suam munire sententiam: cum scriptum sit, detraxisse DEUM costam de latere viri, eamque edificasse in mulierem, non est additum, quod in ejus faciem sufflaverit flatum vitæ, ideo inveniunt, quia jam de viro fuerat animata. Nam si non fuisset, nequaquam nos, inveniunt, sacra scriptura ejus rei cognitione fraudasset. Ad illud verò, quod ait Adam, Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea: nec ait, Spiritus, de Spiritu meo, vel anima, de anima mea: sic ab eis responderi potest, quemadmodum superius demonstratum est, ut à parte totum intelligatur hoc dictum, os & caro mea, sed quæ ANIMATA fuerint detracta, NON MORTUA. Neque enim

B

hoc

hoc omnipotentem facere potuisse, ideò negandum est, quia nullus hominum potest aliquid cum anima de humana carne præcidere. Nam quod Adam secutus adjunxit: Hæc vocabitur mulier, quia de viro suo sumta est: cur non ait potius, unde opinio confirmaretur istorum, quoniam de viro suo CARO ejus sumta est? Hic utiq; illi, qui contra sentiunt, possunt dicere, quia non est scriptum CARNEM mulieris, sed MULIEREM de viro sumtam suo, totam debere accipi cum anima & Spiritu. Nam etsi anima sexu caret, non tamen, quando appellantur mulieres, excepta anima, eas necesse est intelligi: imò ne possunt quidem mulieres dici, excepta anima, quæ præcipua est pars hominis. (3) licet respectu DEI non fuerit necessarium, unam animam ab altera promanare, tamen juxta præxin creationis, DEus sapientiæ suæ consentaneum judicavit, unam animam ab altera deducere, quia hoc ex jam dictis satis apertum.

13. (X) Quia eidem sententiæ fidem adstruit conceptio Christi in matris utero: cum enim secundum carnem non habuerit patrem, planum est, ejus animam à Patre non fluxisse. Quod si, ut sit de stirpe Adami, oportet habere animam traductam à Patre: Christus non poterit filius Davidis, nec Adami appellari. Nempe ut censearis esse filius istius Patris & Matris, satis est traduci materiam cum dispositionibus & potentia proxima ad recipiendam animam. Resp. ad hoc etiam jam antea fuit responsum: hic saltem addim9, quod equidem Christus non habuerit secundum humanam naturam Patrem, à quo rationalē animam accipere potuerit, quod tamen veram habuerit matrem, à qua totam substantiam, quoad corpus non tantum, sed etiam quoad animam acceperit.

14. Hæc potissimum ex sacris literis & mysteriis sacris pro sua sententiæ D. Maccovius urgere voluit, nunc etiam ex ratione quædam argumenta producere satagit (1) quia Anima, quæ est supra naturam Elementarem, non potest lege communi cum cæteris rebus
natura-

naturalibus generari. Resp. (1) *anima* h.l. non ut *separata*, vel ut *spiritus*, sed potius in *physica*, tanquam *pars precipua hominis*, vel *eius forma*, consideratur, adeoq; naturam *totius* æmulatur. Ut igitur cum *Anima* naturale corpus animatum constituit, ita quoq; proprietates corporum naturalium animatorum admittit. (2) Quid *D. Maccovius* per *legem communem* intelligat, clarè satis non exprimit: Si *naturam* ipsam, ceu *legem communem*, divinitus institutam, attendit, male vel *hominem*, vel *precipua[m] eius partem* à *natura* lege sejungit: nobilissima dicitur hominis natura, juxta quam homo nascitur, vivit, & alias proprietates humanas admittit. (3) Cum *generatio* sit *totius corporis naturalis*, nullatenus apparet, quomodo Patroni partis adversæ *rationalem animam* ab hac *generatione totius* eximere velint. Nam in *generatione totius partium generationem* esse concedendam, apertissimæ veritatis est.

15. (II) *Quia substantia immaterialis non potest educi de potentia materia.* Resp. (1) *concedendo totum*, quia nec *inductionem*, nec *eductionem* vel *ex materia*, vel *è potentia materia*, sed potius *traductionem* nos asserimus. (2) malè proinde confundit adversarius, quæ diversissima sunt: (3) licet *immaterialis substantia* non possit *è potentia materia educi*, tamen *generari* potest, quam *generationem* nos confitemur, à *generatione* verò *simpliciter*, ad *generationem ex peculiari modo eductionis è potentia materia* colligere, non nisi *sophistarum* esse dicitur.

16. (III) *Omninò, si generaretur anima cum corpore, & traduceretur per materiam, nec per se sola subsistere potest: nam quod pendet à materia quoad fieri, ab eadem pendet quoad existere, ut docet Thomas summa part. 1. quæst. 90. artic. 2. ad 2.* Resp. (1) *Quod anima generetur cum corpore*, satis certum, quia *totum*, vel *totus homo* generatur: totum autem ponere sine partibus, est ponere non totum. (2) Traduci per materiam dicitur *ambigue* vel *συνταλινῶς* seu *constitutive*, *πρωταίως* *originaliter*, aut *πρωτικῶς* vel *effective*, quod citra dubium *Maccovio* nobis affingit, quando semper nobis objicit, quod *ex materia*, vel *ex potentia Materia*, juxta nostram sententiam, *anima* educatur; vel

ἡδονικῶς subjective, κοινωνικῶς communicative, & παθητικῶς vel passive, quâ ratione, sano sensu, per materiam anima propagatur.
(3) *Nulla consequentia, quia anima generatur cum corpore, non ad interitum, sed ad vitam: per accidens autem fit, ut homo propter peccatum moriatur: ideoq; anima separata non vivit, aut subsistit in statu naturali, sed præternaturali, quæ neutiquam inter se pugnare dicuntur.*

17. (IV) *Quia, qui volunt animam traduci, incidunt in laqueos insolubiles. Nam cur anima matris non proinde traduceretur in Filium ac Patris? Quod si volunt, animam filii à duabus animabus traduci, necesse erit, ut duæ animæ in unam coalescant, & misceantur.* Resp. (1) dicuntur insolubiles laquei, sed ex falsis hypothesis in se neutiquam insolubiles sunt. (2) Orthodoxi nec Patris, nec matris animam traduci statuant, nec utriusq;, quia parentum uterq; suam animam retinet: sed potius ex benedictione divina in generatione anima peculiaris, & distincta à parentum animabus producitur: rem hic novimus, modum nescimus, quia natura mysterium est. (3) Nullam vel coalitionem, vel missionem, vel compositionem, metuere necessum habet, qui considerat animam spiritum esse, materialis coalitionis & missionis expertem, & non ex animabus parentum animam proli materialiter componi, sed ab iis, tanquam causis efficientibus traduci.

18. (V) *Quid autem fiet tot seminibus irritis, quæ non perveniunt ad conceptum? an totidem animæ humanæ intercident? an in utero suffocabuntur? an solæ permanebunt absq; materia? cum certum sit, eas ad numerum hominum non pertinere?* Resp. (1) irrita semina tantum irritum suppeditant argumentum, cum non perveniant ad conceptum, adeoq; nec fecunda sint, nec animata fieri possint, cum in conceptione, non extra conceptionem fiat generatio. (2) nullus metus interitus animarum, cum animæ sint spiritus immortales, adeoq; mortis expertes. (3) anima in generatione vera non est absq; materia, sed forma cum sit, cum materia generatur, quia totum generatur. Accidentia quæ sunt, essentiam mutare nequeunt.

19. (VI)

19. (VI) *His adde, quod necesse sit, vel totam animam Patris transmitti, ut sic Pater fiet ex animis, vel portionem anima, & lic anima erit divisibilis.* Resp. (1) nec tota Patris anima, nec pars ejus transmittitur, sed potius ab anima Patris & matris, tota quaedam anima traducitur. (2) *Dist. inter translationem essentialem & causalem:* anima patris & matris non essentialiter traducuntur, sed causaliter traducunt animam infantis.

20. (VII) *Nec verò potest anima sic transmitti, ut cum lumen accenditur de lumine: nam ejusmodi propagatio fit transmutatione ad motam materiam, non verò translatione flammæ. Ineptum esset arbitrari materiam aliquam ad motam animam generanti, verti in materiam generati.* Resp. (1) dere saltem verba facimus, non de modo: nam rem scimus & credimus, modum ignoramus (2) *translatio luminis simile quoddam est, non verò simpliciter idenditas modi hic urgenda venit: similia namq; suo modo similia sunt, & suo modo dissimilia.*

21. (VIII) *Quod si vera est definitio Aristot. l. 2. de Anim. c. 1. Animam esse primum actum, sive ἐντελέχειαν corporis organici, vitam habentis in potentia, non potest anima informare semen, in quo nulla sunt organa.* Resp. (1) de hac Aristotelis definitione, ejusq; explicatione, maxime variant Interpretes, quorum D. Macovius approbet sententiam, non exponit. (2) *Definitio loquitur de statu essendi, non de modo fiendi, de quo nobis sermo.* (3) *Dist. inter semen fecundum & infecundum in hoc nulla, in illo sunt organa, non actualiter, sed radicaliter, & ipsa forma, vel anima, sibi mox organa formare dicitur.* Reliqua, quæ contra quasdam objectiones excipere voluit, ex dictis facile solvuntur.

QVÆSTIO SECUNDA.

An neq; per corpus, neq; per semen, neq; per aliquid in semine peccatum Originis propagetur?

1. *Quod peccatum Originis verè propagetur, ex sacris literis notissimum, & alibi demonstratum: ipsa Confessio Augustana*

B 3

disertis

disertis verbis id profitetur, quod post *Adæ lapsum omnes homines secundum naturam propagati, nascantur cum peccato*: Sed Calviniani statuunt, hanc propagationem [1] non propriam, sed metaphoricam esse, sicut scribit Scharpius p. 244. Proprie loquendo peccatum non propagatur, cum non sit generabile, sed locutio est metaphorica &c. (2) *moralem, non physicam, Maccov. in π ψ. p. 9. Peccatum originale dici à parentibus in sobolem non propagari. i. e. Physice id non fieri, sed moraliter, i. e. per imputationem delicti Adami & Evi.* (3) non naturalem esse, sed imputatam, Maccov. d. l. p. 34. Peccatum originale ex Adamo in omnes homines naturaliter non propagatur, sed per imputationem derivatur &c.

2. Nobis impræsentiarum cum Scharpio res erit, qui in *Curs. Theol. tom. 1. Art. de peccato c. 13.* multis de propagatione peccati disputat, inter alia scribit p. 243. Nos dicimus, nec per corpus, nec per semen, nec per aliquid in semine, peccatum originis propagari. Probat suam sententiam seqq. argumentis (1) *Si anima trahit corruptionem, quia jungitur cum impuro corpore, tum non potest Deus excusari, quin sit peccati autor, quia puram animam cum impuro corpore jungit: at posterius absurdum: Ergo & prius.* Resp. (1) nititur falsa hypothesis, quod anima creetur immediate, quod præcedenti quæstione refutatum. (2) anima suam impuritatem non tam habet ex impuro corpore, quam ex impura origine, quia anima proles ab animabus parentum oritur, à quibus esse suum consequitur: at illæ sunt impuræ, ergo pariter anima genita dicitur impura. (3) quod h. l. fatetur Scharpius illud aliis Calvinianis, & assertoribus creationis animarum opponimus, nim. Deum excusari non posse, quin sit autor peccati, si puram animam crearet, eamq; cum impuro corpore conjungeret.

3. (II) *Si anima à corpore corruptionem trahit, tum quod est immortale, & Spiritus à mortali corpore potest corrumpi. At posterius est absurdum. Ergo & prius.* Resp. (1) dist. inter corruptionem essentialem & accidentalem; non accidentalem, sed

sed *essentialis* corruptio immortalis Spiritui repugnat, cum sit incorruptibilis. (2) anima non trahit à corpore corruptionem originalem, sed potius à corrupta generatione, cum anima peccato infecta, vel corrupta, non possit non generare spiritum purum, & à peccati labe porsus immunem. (3) præsupponitur iterum *hypothesis facti*, quod anima creetur, & post immediatam creationem impuro corpori infundatur. (4) non est absurdum, quod spiritus *accidentalem corruptionem & inquisitionem* à corpore suscipiat, licet *essentialiter* à corpore corrumpi nequeat.

4. (III) Si per corpus, vel semen peccato originis infectum traducitur, ita ut per corpus l. semen anima inficiatur, tum peccatum originis erit in corpore solo, l. semine solo, nemo enim dat, quod non habet. At posterius absurdum: Ergo & prius. Assumptio autem (nempe in corpore vel semine solo non esse peccatum originis, sic probatur (a) Si in corpore solo, aut semine sit peccatum originis, tum in solo corpore poterit esse imago DEI, quia habitus & privatio sunt in uno subjecto; At posterius absurdum. Ergo. (b) Si peccatum esset in solo semine, aut corpore, tum recte dici posset corpus, l. semen esse peccator, & legem esse semini, vel corpori datam, quia lex est data peccatoribus 1. Tim. 1. 9. At ista sunt absurda. Ergo. (c) Si in solo semine, aut corpore esset peccatum, tum solum corpus, aut semen obnoxium esset condemnationi, quia peccat; & posset credere, penitentiam agere, redimi, salvari &c: quia quod peccat, salvari potest: At ista absurda: Ergo. (d) Peccatum & mors non dicuntur transmitti, nisi in homines Rom. 5. 12. at nec semen, nec corpus est homo, sed compositum ex anima & corpore: Ergo ante conjunctionem animæ cum corpore nec in semine, nec in corpore est peccatum.

5. Resp. (1) jam dictum, quod anima non *ex corpore*, nec *ex semine*, sed *ex peccaminosa origine* inficiatur. adeoque semper falsa supponit, ut eo facilius sententiam suam stabilire possit: hæc autem jam aliquoties discussa fuerunt: nam & *in semine* datur infectio, quia *semen impurum* disertis verbis Job. XIV. 4. dicitur: & quod ex semine ducitur *corpus*, est infectum peccato, & quæcum semine communicatur, & *in corpore comoratur anima*, peccati ori-

cati originalis sedes est. (2) male *exclusivè* adducuntur, quæ *inclusivè* intelliguntur: nec enim *solo corpori*, nec *solo semini* peccatum originis attribuendum. (3) De *semine*, non *animato*, vel *fecundo*, sed de *inanimato*, vel *infecundo*, verba facit, cum tamen ejusmodi massa nihil minus sit, quam *semen*: nam *semen verum* à *seminando* dicitur, adeoq; *fertilitatem* respicere videtur, quæ de causa, tam *forma*, quam *materia* præsens requiritur, cum sine *forma* nullum *semen formaliter* tale rectè dicatur. (4) Licet in *prosyllogismis* unum vel alterum moneri possit, tamen, quia sententiam nostram non feriunt, nihil nunc de his addimus.

6. In *responsione ad Objectiones* etiam unum, vel alterum urgere videtur. (α) quod *proprie loquendo peccatum non propagetur, cum non sit generabile, sed locutio sit metaphorica* Resp. (1) peccatum non est generabile *substantialiter*, est tamen generabile *accidentaliter*, h. e. non est *subjectum generationis*, sed potius *adjunctum generationis*. (2) sive peccatum dicatur *propagari*, sive *compropagari*, sive alio respectu *propagatio peccati* exprimat, ejus rei parum interest, in verbis sumus faciles, modo in rebus consentiamus: *veritatem propagationis* intendimus, non *modum propagationis* hic attendimus. (3) falsum est, quod peccatum *proprie* non propagetur, sed quod *locutio tantum metaphorica* sit, nam quicquid *proprie & secundum se, vel rei veritatem, de causa in effectum traducitur*, illud etiam *revera, vel proprie propagatur*: at de peccato verum prius: nam per unum hominem peccatum in mundum intravit, & per peccatum mors; Rom. V. 12. sicut igitur *mors & morbi* propagantur, sic etiam *peccatum* propagari dicitur.

7. (β) *Quia ante communicationem animæ cum corpore, nec anima, nec corpus esse possit subjectum peccati.* Resp. præsupponitur *hypotesis falsa*, quasi multo tempore post generationem anima demum vel educatur è potentiâ *materiæ*, vel inducatur, vel infundatur &c: quod falsum, quia *generatio totius corporis naturalis est generatio: totum* verò si generatur, sequitur, quod *materia cum forma l. forma cum materia* statim adesse dicatur, adeoq; *totum* etiam hoc, *subjectum peccati* dici, vel esse potest.

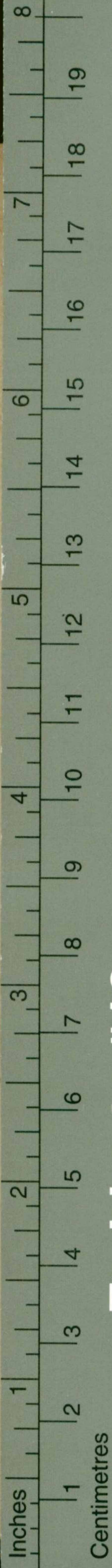
✓
00 A 6436

ULB Halle 3
004 931 300

KD 18

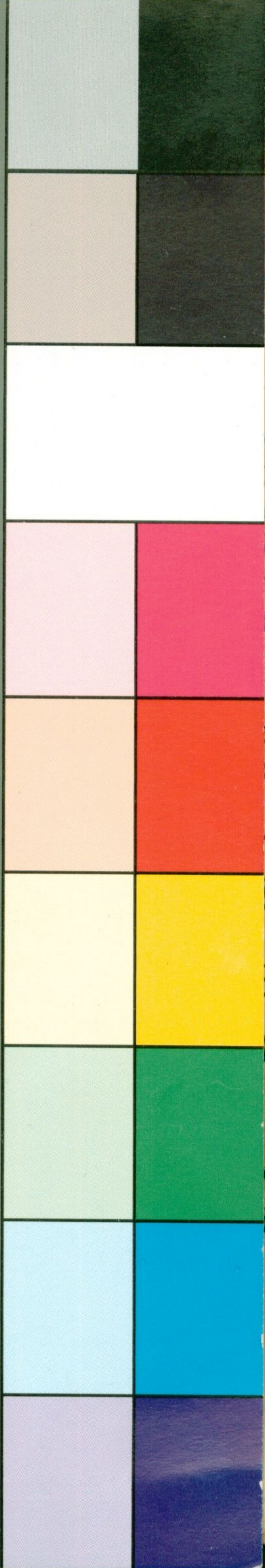

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

71

~~XX. XXVII~~

STANÆ CONFESSIO
NDO,
c

ORIGINIS um Theologic

ANIS OPPOSITAM,
RESIDIO

RI
Magnifici, atq; Amplissimi

DEUTSCHMANNI

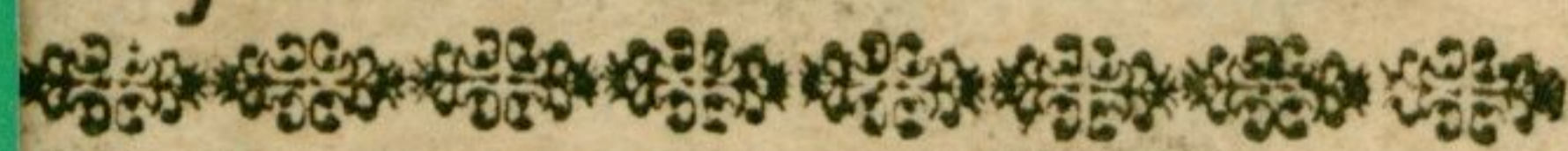
em Facultatis in Celeberrima
eleberrimi, ut & Electora-
Ephorigravisimi,

*Præceptoris filiali cultu
sissimi,*

ationi subjicit
ES SCHEDIUS

ensis,

Septe: 1669.
consuetis

Michael Meyer.

